

Kerezi Gyöngyi keramikusművész köszöntése a Ferenczy Noémi-díj elnyerése alkalmából

■ Nagy örömmel gratulálok Kerezi Gyöngyinek a kitüntetéshez, megjegyezve, hogy odaítélését igazán nem siették el az illetékesek. A művész ugyanis mindig jelen volt, és munkáira mindig fel kellett figyelni! Igaz, hogy nem nagyon izgatják a kitüntetések, rendszerint elfelejti említeni a milánói nemzetközi triennálé diplomáját (1973) vagy a gödöllői *Magastűz*-ön kapott MAOE-díjat (1994); amit egyedül számontart, az a kollégák szavazatai alapján nyert Gádor-díja. Egyéni kiállításokért sem törte magát, de a kül- és belföldi csoportos kerámiabemutatókra mindig elküldte egyedi stílusú, groteszk humorukkal minden látogatót megállásra készítő alkotásait.

1967-ben diplomázott a Magyar Iparművészeti Főiskola (MIF) kerámia szakán, Csekovszky Árpád tanítványaként. Diplomamunkája a főiskolai tanára, Jánosi Ferenc által tervezett egri püspöki borospince

korongolt figurái voltak, amelyekért Gorka-díjat kapott. Évekig tartó kemény munkával szerezte meg a saját műterem lehetőségét, dísz tárgyakat és készleteket készített, melyeket a Képcsarnok és az Iparművészeti Vállalat boltjaiban adtak el, bedolgozóként korongolt a műhelyében helyet adó keramikus számára. Műtermének berendezése óta saját, egyéni útját

Kerezi Gyöngyi:
Kerti lámpa /
Gyöngyi Kerezi:
Garden Lamp
[2005] *Imerys*
öntőmassza, mázazott,
1360 °C / Imerys
casting solution,
glazed, 1360 °C
[64x60x52 cm]

Kerezi Gyöngyi:
Tihanyi legenda /
Gyöngyi Kerezi:
Tihany Legend

[2007] *Imerys*
öntőmassza,
rakutechnika,
mázazott, 1360 °C;
zománcozott vaslemez
/ Imerys casting
solution, raku
technique, glazed,
1360 °C;
enamelled iron plate
[42x75x36 cm]

Kerezi Gyöngyi:
Kissárkány /
Gyöngyi Kerezi:
Small Dragon

[1997]
Imerys öntőmassza,
mázazott, 1360 °C,
magasság: 16 cm /
Imerys casting
solution, glazed,
1360 °C,
height: 16 cm

járja mind a mai napig. 1980 és 1987 között háromszor volt a kecskeméti Nemzetközi Kerámia Stúdió ösztöndíjasa, ahol megtanulta a gipszformakészítést, a rakuzást és a magas tűzű mázak használatát. Dolgozott a Siklósi Kerámia Alkotótelepen (1984) és alapította (1998) óta rendszeres résztvevője a Vásárhelyi Kerámia Szimpóziumnak, élve a sokféle nyersanyag és magas színvonalú technika lehetőségeivel.

Eredetileg szobrásznak készült, a Magyar Képzőművészeti Főiskola akkori túlzottan hagyományos világából ment át a MIF kerámia szakára, ahol jó mestereire talált az ugyancsak elsősorban figurális plasztika-

kákat készítő Csekovszky Árpád személyében. Kerezi egész eddigi életművét is az önálló plasztikák jellemzik, amelyekhez az agyagon, samotton és porcelánon kívül bőszéggel használ mindenféle fémeket is. Ő maga azt mondja, hogy „gátlástalan” a munkájában, és igaza is van. Gátlások nélkül vesz igénybe mindenféle anyagot, díszít felületeket sokszor véletlenül felfedezett technikával, formál soha nem látott lényeket. A vásárhelyi gyűjteményt bemutató kiállítások örök szereplője az első szimpóziumon készített *Bobóc* című, több részből összeállított plasztikája, amely egy teknősbéka hátán álló elefántra állított, halat tartó, ma-

Kerezi Gyöngyi: Hajó / Gyöngyi Kerezi: Ship
 [2007] *Imerys öntőmassza, mázazott, 1360 °C; vas; magasság: 50 cm / Imerys casting solution, glazed, 1360 °C; iron; height: 50 cm*

lacrata emlékeztető vidám, kórhely bohócot ábrázol. Derűt és humort sugároz ez az ősi keleti világképet is megidéző szobor. A *Kissárkányt* gyári termékek töredékeiből formálta, egészítette ki a művész, talpzatán – mintegy szerzőtársként – rajta hagyta a vásárhelyi gyár cégjelzését. A vállalat (Burton-Apta, majd Imerys) jól formálható, magas tűzön égethető masszájából Kerezi nagyon szívesen dolgozik. Gyári – félkész – elemekből rakta össze a *Kerti lámpát*, és részben azokból készült a *Gépmadár* is, amelyen a gépeket a gyári töredékek képviselik, a madarakat saját keze munkája. A legtöbbször mégis fémekkel kombinálja samottos agyagból készült figuráit, mint a *Biciklizőn*, vagy a *Tihanyi legendán*. Jellemző, hogy *Hajó* című plasztikáját a III. Magyar Fémművészeti Kiállításra (2013/2014) meghívta a tárlatot rendező Laborcz Flóra kiváló ötvös és fémszobrász. Összetett mű a *Portré* is, ami finom, keskeny arcával, szemüvegével és kócos hajával

←
Kerezi Gyöngyi: Kék angyalfej / Gyöngyi Kerezi: Blue Angel's Head
 [2014] *Imerys öntőmassza, 1360 °C / Imerys casting solution, 1360 °C [40x26x20 cm]*

→
Kerezi Gyöngyi:
Örömút IV. stáció
(részlet), római
katolikus templom,
Dunaszentmiklós /
Gyöngyi Kerezi:
Stations of Joy,
Station IV (detail),
Roman Catholic Church,
Dunaszentmiklós
[2011] *Imerys*
öntőmassza, 1360 °C,
magasság: 60 cm /
Imerys casting
solution, 1360 °C,
height: 60 cm

akár a művész önironikus, kedvesen groteszk önarcképe is lehetne. A játékos, derűs munkák mellett olyan pasztikák is vannak, amelyeket nagyon is komolyan vesz a művész – szürke samottfigurái és torzói mellett kiemelkedő mű a *Kék angyal*, amelynek szigorú arca emberen túli méltóságot és erőt sugároz.

Falképeit és fali pasztikáit többnyire mázas porcelánból készítette, a legszebbek egyike az egykori Országos Hematológiai és Vértranszfúziós Intézet színes falképe. A Föld színeivel – sárga, barna, kék és zöld – díszített, dinamikus, robbanásszerű kompozíció felületét közlő nézve, mintha a vér mikroszkopikus felvételét látnánk. Számos egyéb murális munkáit is felsorolja az 1999-ben megjelent, *A magyar kerámia-művészet. Alkotók, adatok 1945–1998* című kötet, remélhetőleg ezek – sok más szomorú eset példájára – nem estek áldozatul a tulajdonosváltással járó átépítéseknek. Biztosan látható azonban a 2011-ben készült, különleges témájú dunaszentmiklósi *Örömút*. A neogótikus stílusban épült római katolikus templom külső pillérein helyezkedik el az Evangélium Krisztus feltámadásától a mennybemenetelig – Húsvétól Pünkösdig – történt jeleneteit ábrázoló 14 stáció, párjaként a minden templomban kötelező, ugyancsak 14 képből álló Keresztútnak. Azokhoz hasonlóan feliratok kísérik az ábrázolásokat, a templom stílusának megfelelő gótizáló keretben. Maguk a színes mázas, domborműves alakok azonban szakítanak az évszázados sémákkal, arcuk és mozdulataik valódi érzelmeket fejeznek ki, s ez közel hozza, átérezhetővé teszi a mai szemlélő számára is a történeteket.

Kerezi Gyöngyinek soha nem volt állása, amint mondja, sajnálta a művészi munkára fordítható időt. Jellemző azonban az a két külső munka, amit mégis csak elvállalt. Egyik az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézetben hét éven keresztül végzett művészetterápia, amelynek során nemcsak kerámiatanítással segítette a betegeket, hanem sikeres, árusítással egybekötött kiállításokat is szervezett műveikből. Ma is hasonló munkát végez a Nyitott Világ Fejlesztő Iskolában, ahol a kerámiaszakkörben a gyerekek művészi érzékét, kreativitását fejleszti, s ugyanúgy odafigyel minden egyes tanítványára, mint korábban a pszichiátriai betegekre. És mindezenközben énekel.

→
Kerezi Gyöngyi:
Angyal (részlet) /
Gyöngyi Kerezi:
Angel (detail)
[1999]
Imerys öntőmassza,
1360 °C, a teljes
magasság: 170 cm /
Imerys casting
solution, 1360 °C,
full height: 170 cm

Másodéves kora óta, néhány év megszakítással, máig tagja az Iparművészeti Főiskola Földes Imre alapította kórusának, úgy gondolom, ennek említése nélkül nem lehet teljes Kerezi Gyöngyi méglyó vázlatos arcképe.

LOVAG ZSUZSA
régész-muzeológus

A fotókat a művész bocsátotta rendelkezésünkre.

